

Referat af møde med skønsmænd og faglige dommere den 26. september 2016 i København

Voldgiftsnævnets direktør Lene Ahlmann-Ohlsen indledte med at byde velkommen og takkede for den store opbakning til mødet med over 40 tilmeldte. Deltagerne præsenterede herefter sig selv.

1. Nyheder fra VBA

Lene Ahlmann-Ohlsen orienterede kort om **nye tiltag** i Voldgiftsnævnet, herunder en ny intern database, der forbedrer søgningen af skønsmænd, muligheden for at tilmelde sig nyhedsmails, kommende praksisændringer vedr. parternes oplysning om profil for skønsmænd og faglige dommere, der fremover indledningsvist vil blive stillet i forslag inden udmeldelse, samt retningslinjerne fra 2015. Nævnet tilbyder nu i samarbejde med Mediationsinstituttet kurser om mægling og mediation og agter at tilbyde korte intromøder for nye skønsmænd i løbet af 2017.

Lene Ahlmann-Ohlsen oplyste om **klager over skønsmænd og erstatningskrav**, herunder en nylig dom fra Københavns byret. I dommen bliver det fastslået, at en skønsmand ikke kan anses for ansat ved nævnet, at Voldgiftsnævnet som udgangspunkt ikke kan gøres erstatningsansvarlig for evt. mangler ved skønsmandens arbejde, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, som f.eks. at skønsmanden ikke er egnet til at udtale sig om forholdet.

Lene Ahlmann-Ohlsen gjorde opmærksom på, at skønsmænd naturligvis er ansvarlige for egne erstatningspådragende fejl og derfor bør have en ansvarsforsikring. Mellem deltagerne blev mulige forsikringsordninger og fremgangsmåden drøftet, og nævnet blev opfordret til at orientere herom på nævnets hjemmeside. Flere deltagere anførte, at der generelt ses en øget klagekultur, også hvad angår syn og skøn.

2. Depoter og estimater

Lene Ahlmann-Ohlsen oplyste, at det er afgørende, at man som skønsmand har **tid til opgaven**. Sekretariatet ser altid på antallet af verserende sager for den enkelte skønsmand, før den pågældende stilles i forslag eller udmeldes i en sag. Den enkelte skønsmand/faglige dommer skal også sige fra, hvis man er i en travl periode. Derudover skal der altid gives sekretariatet en tilbagemelding, hvis givne frister ikke kan overholdes. Ikke mindst hvis nævnet rykker for en erklæring.

Flere deltagere oplyste, at der ofte mangles en tilbagemelding fra retten, når de stilles i forslag som skønsmænd ved de civile retter. Der savnes oplysning om, hvorvidt og hvornår de skal gå i gang med sagen, eller om den er opgivet, og ofte må advokaten rykkes for status.

Det blev oplyst, at der er eksempler på, at berømmelse af skønsforretningen ved de civile retter kan tage uforholdsmæssig lang tid, da alle skal være enige om tidspunktet, og man ikke har samme mulighed som efter nævnets regler for som en sidste udvej at foreslå to mulige datoer.

Lene Ahlmann-Ohlsen bemærkede, at der fra nævnets side vil blive taget initiativ til en dialog med Domstolsstyrelsen om en række udfordringer efter ændringerne i retsplejeloven i 2014, hvor de anførte vil blive medtaget. Hun opfordrede desuden til, at foreninger for skønsmænd ligeledes retter henvendelse med oplysning om uhensigtsmæssigheder for at få løst evt. problemer af mere praktisk karakter.

I forhold til sager ved de civile retter vil Voldgiftsnævnet fremover sende ét og samme brev til både rekvirenten og skønsmanden i forbindelse med, at den pågældende stilles i forslag, så kontaktinformationer mv. tydeligt fremgår. Deltagerne udtalte sig positivt om dette tiltag.

Lene Ahlmann-Ohlsen oplyste, at der også er meget stor fokus fra branchens side på at **styre udgifterne**, og at honorarer til skønsmænd holdes på et rimeligt niveau.

Hvad angår **honorarestimater i sager ved domstolene**, oplyste Lene Ahlmann-Ohlsen, at sekretariatet jævnligt oplever, at skønsmænd ønskes udskiftet på grund af for høje estimater, uden at de orienteres af retten herom. Nævnet oplyser altid om udskiftninger. Deltagerne udvekslede erfaringer, og det blev foreslået, at skønsmanden bør gøre forudsætningerne for estimatet klart. Der blev også opfordret til - hvor muligt - at tænke i proportionalitet mellem sagens karakter og skønnetts omfang, evt. således at dette gøres klart i estimatet, f.eks. med to fremgangsmåder.

Lene Ahlmann-Ohlsen oplyste, at det er det klare udgangspunkt, at der ikke på forhånd kan forlanges honorar for at estimere opgaven. Der opleves stor irritation og krav om udskiftninger, når skønsmænd stiller krav herom. En deltager anførte, at man i helt særlige tilfælde og i meget omfattende sager med mange bilag og evt. behov for forudgående besigtigelse kan opnå honorar for at udarbejde estimatet.

Hvad angår **honorarestimater i sager ved Voldgiftsnævnet**, ser nævnet gerne flere løbende og mere tydelige tilbagemeldinger fra de udmeldte skønsmænd, når der måtte være ændringer i forhold til opstartsdepotet eller et estimat. Deltagerne blev også opfordret til at fremsende opdeltede fakturaer i forhold til rekvirenten af spørgsmålene fremfor i en samlet faktura.

3. Rollen som skønsmand

Lene Ahlmann-Ohlsen opfordrede til en erfaringsudveksling om rollen som skønsmand, herunder på selve skønsforretningen og ved mødeindkaldelse. Der var en kort erfaringsudveksling, hvor de fleste synes at opleve gode forløb ved skønsforretningerne.

Opmærksomheden blev henledt vejledninger og bøger, der foreligger om emnet.

Lene Ahlmann-Ohlsen oplyste, at der tidligere har været foreslået en følordning for nye skønsmand. Sekretariatet vil gerne stå for koordineringen, men den enkelte skønsmand kan også selv tænke i at invitere en dygtig kollega med og omvendt. Parterne skal i alle tilfælde samtykke. Alle blev bedt om at melde ind, hvis man stiller sig til rådighed som mentor.

Deltagerne spurgte til **skabeloner/eksempler på skønserklæringer**.

Lene Ahlmann-Ohlsen nævnte, at der forefindes et eksempel på en skønserklærings udformning i pjecen om syn og skøn, men at denne trænger til en opdatering. Det er tanken, at der skal laves eksempler i wordudgaver til nævnets hjemmeside. Der er allerede modtaget gode eksempler på paradigmer, der fremadrettet vil blive lagt på nævnets hjemmeside til inspiration til andre. Nævnet vil ikke som ved de civile retter gennemføre skematvang.

4. Haste syn og skøn

Lene Ahlmann-Ohlsen gennemgik, hvad **haste syn og skøn** indebærer, herunder hvornår der er tale om stadeforretning eller syn og skøn, og i visse tilfælde hvornår der er tale om begge dele. Emnet har været oppe i Advokatkontaktudvalget, og det er afgørende, at sagerne rent faktisk gennemføres og afsluttes så hurtigt som tiltænkt. Deltagerne blev opfordret til at huske god kommunikation med alle parter og med Voldgiftsnævnet for at opnå en god proces.

Deltagerne oplyste, at haste syn og skøn tit opleves problematiske, da disse bliver afholdt, inden der er enighed om skønstemaer.

5. Sparring med VBA

Lene Ahlmann-Ohlsen opfordrede til, at skønsmand ringer til sekretariatet for at få sparring i forbindelse med tvivl om håndtering af en sag eller generelt. Voldgiftsnævnet får derigennem også et bedre overblik over, hvilke problemstillinger skønsmand står overfor.

6. Habilitet

Lene Ahlmann-Ohlsen orienterede kort om habilitetsreglerne med udgangspunkt i de kriterier, der fremgår af retsplejelovens § 199, der henviser til visse bestemmelser i § 60. Det blev oplyst, at det er vigtigt, at skønsmand/faglige dommere får så mange oplysninger som muligt med i deres CV, så nævnet undgår problemet på forhånd. Det er ligeledes vigtigt, at skønsmand og faglige dommere oplyser om forhold, der kunne være af betydning – ikke alene ved Voldgiftsnævnets henvendelse om en konkret sag, men også senere i forløbet.

Voldgiftsnævnet vurderer altid habilitetsindsigelser efter fornyet gennemgang af sagen og ved eventuelle yderligere drøftelser med den pågældende skønsmand og parterne. I voldgiftssager er det voldgiftsretten selv, der via sekretariatet tager stilling til habilitetsindsigelser vedr. en faglig dommer, medmindre den pågældende allerede har trukket sig.

Deltagerne oplyste, at de gerne ser tilbagemeldinger i forhold til sådanne indsigelser.

7. Erfaringsdeling mellem deltagerne

Deltagerne oplyste, at der er generel tilfredshed i forhold til Voldgiftsnævnets proceshåndtering. Deltagerne fandt, at der allerede var delt erfaringer undervejs i mødet.

8. Evt.

Lene Ahlmann-Ohlsen oplyste om Betænkning nr. 1558 fra Retsplejerådet vedrørende sagkyndig bevisførelse mv.

Lene Ahlmann-Ohlsen rundede af og takkede for et godt møde og de indkomne bemærkninger og ideer.